

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria d'Educació, Cultura,
Universitats i Ocupació

Diputació
de València

Àrea de
Cultura

caixa
popular

Fundació General
VNIVERSITAT ID VALÈNCIA

Concert d'Obertura

del Curs Acadèmic 2025-2026

Pau Cutanda Suñén, *violoncel*

ORQUESTRA FILHARMÒNICA
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Hilari Garcia Gázquez, *director*

Sala Iturbi. Palau de la Música de València.
Dimarts 21 d'octubre de 2025 a les 19:30 h.

AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA

PALAU DE LA MÚSICA
I CONGRESSOS DE VALÈNCIA

VALÈNCIA
MUSIC CITY

I

Les Hèbrides (La Gruta de Fingal), Op. 26, obertura
Felix Mendelssohn (1809-1847)

***Variacions sobre un tema rococó, per a violoncel
i orquestra en la major, Op. 33***
Piotr Ilitx Txaikovski (1840-1893)

Moderato assai quasi andante
Thema. Moderato semplice
Variació 1. Tempo della thema
Variació 2. Tempo della thema
Variació 3. Andante sostenuto
Variació 4. Andante grazioso
Variació 5. Allegro moderato
Variació 6. Andante
Variació 7. Allegro vivo e coda

Pau Cutanda Suñén, violoncel

II

Simfonia núm. 4 en la major, "Italiana", Op. 90
Felix Mendelssohn (1809-1847)

- I. Allegro vivace
- II. Andante con moto
- III. Con moto moderato
- IV. Saltarello: Presto

**ORQUESTRA FILHARMÒNICA
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA**
Hilari Garcia Gázquez, director

NOTES AL PROGRAMA

Vivat Academia, vivat professores. Vivat membrum quodlibet, vivat membra quaelibet, semper sint in flore. L'obertura del curs acadèmic a la Universitat és sempre motiu de celebració i d'alegrar-nos, doncs, "mentre som joves". 525 anys de joventut que revitalitzen la nostra *alma mater* i tres dècades de celebració de la música universitària que festegem aquest curs. L'inici de la temporada 2025-2026 de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València assenyala un moment molt especial: el seu 30 aniversari. Tres dècades d'història compartida, de treball i lusionat i de compromís amb la música que han convertit aquesta orquestra en molt més que una agrupació instrumental: és una escola de vida, una comunitat i un espai on els joves músics han crescut artísticament i humanament. En aquests trenta anys hem vist com centenars d'estudiants universitaris trobaven en l'OFUV no sols un lloc per a perfeccionar-se tècnicament, sinó també per a viure la música des de dins, per a fer amics, per a viatjar junts, per a descobrir repertoris i emocions. Per això, aquest concert d'obertura és també una festa col·lectiva, un recordatori de tot el que hem viscut i una promesa de futur. El programa que hui escoltarem ha sigut pensat amb cura pel mestre García Gázquez per a reflectir aquesta celebració: tres obres que ens parlen de viatge, de memòria i de destí, amb Mendelssohn i Txaikovski com a companys d'excepció.

La primera obra que escoltarem és l'obertura **Les Hèbrides (La Gruta de Fingal), Op. 26**, de Felix Mendelssohn. La gènesi de l'obra s'inscriu dins l'esperit viatger i formatiu que va marcar la joventut de Mendelssohn. Amb només vint anys, el 1829, va emprendre una gira europea que el dugué a Anglaterra i Escòcia, experiència que va ser determinant per a la seua imaginació musical. D'aquest viatge sorgiren no sols la futura Simfonia Escocesa, sinó també l'esbós inicial d'aquesta obertura, nascut arran de la visita a l'illa de Mull i, sobretot, a l'imponent cova volcànica de Fingal, a l'arxipèlag de les Hèbrides. En una carta a la seua família, el compositor plasmà en vint-i-un compassos el que

definia com l'impacte profund que li havia causat aquell paisatge marí i misteriós. Aquell gest espontani revela la manera com el viatge s'incorporava immediatament al seu procés creatiu: l'experiència viscuda es convertia en memòria musical. Tot i la frescor de la inspiració, la peça no va ser fàcil de concloure, la tensió entre l'espurna inicial i la reelaboració posterior reflecteix també el destí de l'obra: transformar una impressió íntima i efímera en una composició universal i perdurable. El resultat és una de les pàgines més evocadores de la seua producció orquestral, capaç de traduir en sons la grandesa de la natura i la subjectivitat del record. L'obertura és un exemple paradigmàtic de música programàtica, però no cau en la descripció literal. Des de l'inici, la línia ondulant de les cordes recrea el moviment de les ones i l'acústica cavernosa de la cova; al llarg del discurs, el teixit simfònic es desplega amb naturalitat, transformant el material inicial en un viatge sonor ple de contrastos. El segon tema, presentat per violoncels i fagots, aporta una atmosfera més contemplativa, quasi elegíaca, com si evocara el record íntim del paisatge, abans que la música es tanque en una explosió final que retorna a la imatge del mar, ara més turbulent i dramàtica.

La segona obra ens convida a entrar en un univers de delicadesa i refinament. Es tracta de les **Variacions sobre un tema rococó, op. 33**, de Piotr Ílitx Txaikovski, compostes el 1876. El compositor tenia una veneració profunda per Mozart, a qui considerava el model suprem de puresa clàssica, i en aquesta obra ret homenatge al segle XVIII i al període clàssic. El tema que presenta és senzill, quasi innocent, amb una elegància transparent. A partir d'aquest tema, el compositor desplega set variacions que mostren tota la seua inventiva: algunes juguen amb la virtuositat, fent córrer l'arc del violoncel amb agilitat i brillantor; altres busquen la intimitat i el cantabile, amb melodies que semblen sorgir directament de la veu humana. L'efecte global és una successió de colors, d'atmosferes i d'emocions que ens mantenen en suspensió, com si cada variació fóra un microcosmos amb

personalitat pròpia. El violoncel es converteix en protagonista absolut, però no es tracta d'una lluita amb l'orquestra: és un diàleg constant, una conversa plena de complicitats i matisos. Per això, les Variacions Rococó són tan estimades pels violoncel·listes, perquè els permeten mostrar tant la seua tècnica com la seua sensibilitat poètica. I hui tindrem la sort d'escoltar-les en mans de Pau Cutanda, un jove violoncel·lista valencià amb una trajectòria que ja desperta expectatives molt altes. Membre de l'OFUV, format al Conservatori "José Iturbi" de València i perfeccionat a nivell internacional, ha sigut guardonat en diversos concursos i ha actuat com a solista i en formacions de cambra i orquestra. El seu so càlid i intens, la seua musicalitat natural i la seua maduresa interpretativa el situen com una de les grans promeses del nostre panorama musical. Estic segur que la seua interpretació ens farà redescobrir la bellesa i la puresa d'aquesta obra, i que la seua joventut i energia connectaran perfectament amb l'esperit celebratiu del concert.

Per finalitzar, gaudirem d'una explosió de llum mediterrània amb la **Simfonia núm. 4 en la major, op. 90**, coneguda popularment com la "Italiana", de Felix Mendelssohn, una de les seues composicions més afamades i estimades pel públic. La inspiració li va vindre del viatge que va fer a Itàlia entre 1830 i 1831. L'experiència d'aquell viatge fou tan intensa que, el 22 de febrer de 1830, escrivia a la seua germana Fanny: "Una vegada més he començat a compondre amb nou vigor, i la simfonia italiana avança ràpidament; serà la peça més feliç que mai haja escrit, especialment l'últim moviment". En aquesta simfonia, el compositor no volia reflectir només els paisatges i l'art que havia descobert, sinó també la vitalitat, l'alegria i la força de la gent. Malgrat

l'aparença radiant de l'obra, el procés de composició no li resultà fàcil: va lluitar amb la partitura durant anys i deia que li havia costat "moments amargs". La publicació final arribà el 1851, amb correccions inacabades, però la música tal com ens ha arribat sembla perfectament equilibrada, i ha estat abraçada pel públic fins a convertir-se en una de les seues obres més populars. El que sentirem és, literalment, un diari sonor d'aquella experiència: la llum mediterrània, l'alegria dels carrers, el fervor religiós, la dansa popular.

Des de l'inici del primer moviment, *Allegro vivace*, la música esclata amb tanta extraversió i energia, que sembla obrir finestres i deixar entrar l'aire càlid i clar del sud. Els violins llancen un tema vibrant sobre notes repetides de la fusta, i un segon tema, més calmat, aporta contrast abans que el clarinet torne a reprendre la idea inicial. El tema principal és com una carrera impetuosa, plena d'energia i de ritme, que transmet la sensació de caminar pels carrers de Roma o Nàpols, plens de vida i color. Aquest joc crea una tensió nerviosa que recorre bona part de la secció central, amb la sensació que l'oient pot perdre's en un laberint de temes i modulacions. Però Mendelssohn, amb la seua mestria, guia sempre el camí: el so llarg i sostingut de l'oboè, com un fil de llum, ens condueix novament cap al tema principal, que emergeix de les profunditats de l'orquestra. El segon moviment, *Andante con moto*, és una marxa lenta, noble i continguda, amb un to lleugerament fúnebre que alguns van associar amb cants de pelegrins txecs. Adopta la forma d'una marxa processional; s'hi endevinen els cants religiosos i la solemnitat de les cerimònies, amb un aire quasi hipnòtic que contrasta amb la lluminositat anterior. El tercer moviment, *Con moto moderato*, ens mostra un compositor hereu de la tradició clàssica. L'oient es transporta a un minueto d'aire antic, on les trompes semblen ressonar des de la llunyania abans de donar pas a la secció central del trio, més serena i evocadora. I en el *Saltarello* final, l'autor recorre a una dansa tradicional italiana caracteritzada pels salts i l'energia rítmica, documentada ja al segle XIV,

que tanca la simfonia d'una manera desbocada: un ritme irrefrenable que ens arrossega fins a un final apoteòsic, sense perdre ni un moment la frescor i el caràcter popular. És un moviment apassionant, un veritable *perpetuum mobile* que no dona treva, on la vitalitat i l'alegria del contrapunt s'entrellacen fins a una coda magistral. La música avança, quasi esgotada, fins a quedar reduïda a un murmurí pianissimo dels violins sobre el sostingut greu de violoncels i contrabaixos, quan de sobte tota l'orquestra rebotja amb un crescendo enorme i inesperat que esclata en un final poderós i rotund.

Aquesta simfonia és un viatge d'alegria i vitalitat, un cant a la bellesa i a la festa de viure, i de segur que contagiarà al públic les mateixes emocions que Mendelssohn va sentir fa quasi dos-cents anys.

Escoltar aquestes obres en el marc del 30 aniversari de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València té un significat especial. D'una banda, ens recorda la força col·lectiva d'aquesta formació, capaç d'afrontar reptes de gran envergadura amb passió i rigor. De l'altra, ens parla també de la vida mateixa de l'orquestra: trenta anys no han estat sempre fàcils, però cada generació d'estudiants ha sabut plantar cara a les dificultats i transformar-les en música, en energia compartida, en bellesa. De la mateixa manera que Mendelssohn va saber convertir l'experiència personal del viatge en música universal, i que Txaikovski va transformar la seua fascinació per un estil en un homenatge ple de sensibilitat i virtuosisme, l'OFUV transforma l'esforç quotidià de l'estudi i l'assaig, sota la direcció d'Hilari Garcia, en instants irrepetibles de comunió artística com el que hui tenim el privilegi de compartir.

Aquest concert, per tant, és molt més que una successió d'obres. És un viatge emocional que ens porta de l'evocació del mar i del record a la intimitat del diàleg entre solista i orquestra. És també una celebració col·lectiva d'una trajectòria que ha donat fruits abundants i que continua oberta al futur. Hui, en aquest

30 aniversari, l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València ens convida a escoltar amb el cor obert, a deixar-nos portar per les emocions i a sentir-nos part d'aquesta història compartida. Que la música siga, com sempre, el nostre millor llenguatge per a celebrar, recordar i somiar junts. *Gaudeamus igitur*.

Guillem Escorihuela Carbonell

Director de l'Aula de Música de la Universitat de València

PAU CUTANDA SUÑÉN, violoncel

Va començar la seua formació musical com a violoncel·lista als quatre anys, amb Regina Fuentes, mitjançant la pedagogia Suzuki. Ha treballat en grups de corda i orquestres des dels 8 anys. Durant la seua formació ha rebut classes de David Apellániz, Iván Balaguer, Arantza López, Rafal Jezierski, Dan de Vos, Carey Beth i Aldo Mata, i actualment és alumne de Fernando Arias.

Va estudiar al Conservatori Josep Iturbi de València, amb Elena Solanes, i ha rebut classes de música de cambra de Casandra Didu, Alberto Ferres i Fernando Arias. És membre de la Camerata La Stravaganza des de la seua fundació.

Ha sigut membre participant en la quarta edició de la Concertgebouw Young d'Amsterdam (2023) i ha treballat amb Andrés Orozco Estrada i tocat amb María Dueñas. És membre titular de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València des de 2021, de la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana des de 2023 i de la Jove Orquestra de Federacions Musicals des de 2025.

Així mateix, va formar part en el projecte ESMAR Youth Orchestra l'any 2020. És guanyador del primer premi (2024) i segon premi (2023) en les edicions respectives del Concurs Nacional de Joves Promeses del Violoncel a la ciutat d'Alcaniys, guanyador del segon premi (2022) en el prestigiós Concurs Internacional de Llanes i tercer classificat de la Comunitat Valenciana en el Concurs

Intercentres Melòman de Grau Professional.

L'any 2021 va rebre la menció d'honor en la categoria de violoncel del concurs internacional Gustav Mahler Prize i el tercer premi en el XXIII Concurs de Violoncel Luthiers Clar. Ha guanyat cinc premis en concursos de cambra, un dels quals l'autonòmic, en representació del seu conservatori juntament amb la pianista Marta Andreo Martín.

Ha participat com a músic en l'Orquestra Filharmònica de València i en l'Orquestra Filharmònica de la Comunitat Valenciana, on ha treballat amb Gustavo Dudamel.

Aquest any 2025 ha sigut solista amb la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana i la Jove Orquestra de Federacions Musicals juntament amb Carla Sauri Lerma.

ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

L'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València (OFUV) fou creada per Cristóbal Soler l'any 1995 per a donar resposta i cohesió a les diverses ofertes d'agrupacions instrumentals formades per estudiants. Té una plantilla de 80 joves músics, majoritàriament universitaris, l'edat mitjana dels quals és de 20 anys. La seua finalitat és proporcionar-los una formació d'alta qualitat en interpretació orquestral, amb professorat especialitzat. Després de la marxa de Cristóbal Soler, els seus directors titulars han sigut Beatriz Fernández Aucejo i Hilari Garcia.

Al llarg dels prop de trenta anys d'història, han passat per l'OFUV més d'un miler de joves músics, molts dels quals a hores d'ara desenvolupen la seua activitat interpretativa en orquestres espanyoles i europees o exerceixen la docència en diferents conservatoris professionals i superiors. Així mateix, ha participat en un gran nombre de produccions de caràcter variat, com ara l'estrena de la cantata *L'adéu de Lucrècia Borja* (2001) de Carles Santos, la recuperació de l'òpera de J. Melchor Gomis *Le Revenant* (2003), l'estrena en Espanya d'*Éclairs sur l'au-delà* d'Olivier Messiaen (2006) o els ballets *Le sacre du printemps* d'Igor Stravinski (2013) *Parade* d'Erik Satie, *Les biches* de Francis Poulenc (2017), 4 de Händel-Debussy-Soria-Scriabin (2019), etc.

Entre els directors de renom que han actuat amb l'OFUV es troben José Collado, Laszlo Heltay, Carlos Riazuelo, Carles Santos, Juan Luis Martínez i José M. Rodilla. També han estat abundants els solistes de prestigi que hi han col·laborat: Montserrat Caballé, Stephan Schilli, Luis Michal, Marta Carfi, Michele Marasco, Duncan Guifford, Maria del Mar Bonet, etc.

L'OFUV actua regularment al Palau de la Música de València i a l'Auditori de Saragossa i ha efectuat nombrosos concerts en diverses sales de concert d'Espanya i Europa com el Palau de les Arts Reina Sofia de València, l'Auditori de Barcelona, l'Auditori de Lleó, l'Academia Philharmonicorum de Liubliana, l'Austria Center Vienna o el Mozarteum de Salzburg. A més, ha dut a terme algunes gires nacionals i internacionals: en 1997 va intervenir en el Festival Internacional de Música Universitària (FIMU) que va tenir lloc a Belfort (França), en 1998 va participar en la XXVII edició del Concurs Internacional de Joves Orquestres realitzat a Viena (Àustria), on va obtenir el primer premi en la categoria d'orquestres simfòniques, i en 2002 va actuar en diferents ciutats d'Àustria i Eslovènia.

El seu repertori inclou obres que van des del Barroc fins a l'actualitat, passant pel gran repertori simfònic clàssic i

romàntic i per les peces musicals més representatives del segle XX. En aquest camp, l'OFUV dedica una especial atenció als compositors valencians des de dues perspectives: la recuperació del patrimoni musical valencià (Martín i Soler, Gomis, Giner, Esplà...) i l'estrena d'obres d'autors contemporanis (Orts, Santos, Roncero, Coll, Fayos...). Una mostra d'aquesta dedicació es troba en la seua discografia, d'entre la qual destaquen els enregistraments *Cinc segles de música valenciana* (1999), *L'adéu de Lucrècia Borja* (2001) i *Giner infreqüent* (2009), *València capital de la República: la música del "grup dels joves"* (2017) i *Concert valencià* (2022).

L'OFUV forma part de la Xarxa Europea d'Orquestres Universitàries (ENUO). Gràcies al seu impuls, es crea el 2015 SINERGIA (Xarxa d'Orquestres Universitàries Espanyoles), de la qual és membre, i de 2020 a 2022 va participar como sòcia al projecte Erasmus+ *Meets (Music in higher Education to dEvelop Transversal Skills)*.

A més, el taller València Violins hi col·labora en el manteniment i la cura dels seus instruments de corda.

Les activitats de l'OFUV es realitzen amb el patrocini de Caixa Popular, de la Direcció General de Cultura de la Generalitat Valenciana, de l'Àrea de Cultura de la Diputació de València i de l'Àrea d'Activitats Musicals de la Fundació General de la Universitat de València.

HILARI GARCIA GÁZQUEZ, director

Estudia direcció d'orquestra en el Conservatori Superior de Música "Joaquín Rodrigo" de València i amplia la seua formació musical en la Haute École de Musique de Ginebra. Entre els seus mestres es troben Manuel Galduf, Eduardo Cifre, Cristóbal Soler, Leonardo García Alarcón, Celso Antunes, etc. Al mateix temps ha assistit a cursos i classes magistrals que han impartit directors de la talla de Simon Rattle, Jorma Panula, Marek Janowski o Riccardo Muti.

Ha treballat com a director assistent de la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana (JOGV) i de la Jove Orquestra Nacional d'Espanya (JONDE), i ha dirigit diverses orquestres nacionals i internacionals com l'Orquestra de València (OV), la Jove Orquestra i Cor de Centreamèrica (JOCCA), la Palestine Youth Orchestra (PYO), l'Orquestra Simfònica del Teatre Chapí de Villena, l'Orquestra Simfònica d'Albacete (OSSA), l'Orchestre Symphonique HEM de Genève, etc.

Ha sigut director musical i artístic de la Orquestra Filharmònica de la Universitat de València (OFUV), en una primera etapa, entre 2011 i 2018, amb la qual ha fet un treball ingent de consolidació i ampliació del repertori

orquestral en tots els seus gèneres. Apassionat de l'ensenyament, així mateix, en aquesta institució ha impartit diversos cursos de direcció musical amb l'objectiu de formar a joves directors en aquesta complexa disciplina.

En l'àmbit líric, ha dirigit noves produccions en el Teatre Chapí de Villena i ha participat com a assistent de la direcció musical en diferents muntatges del Teatre de la Zarzuela de Madrid, com *El gato montés* de Manuel Penella. A més, ha col·laborat amb el Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts de València i la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana (JOGV) com a director musical interpretant una selecció de les òperes de Mozart *Die Zauberflöte*, *Don Giovanni*, *Le nozze di Figaro* i *Così fan tutte*.

També ha realitzat una intensa incursió en el terreny del ballet i la dansa dirigit noves propostes de ballets clàssics, com *El trencanous* de Txaiovski, o de ballets contemporanis com *La consagració de la primavera* de Stravinski, *Les biches* de Poulenc, *Parade* de Satie o *Appalachian Spring* de Copland. Recentment ha col·laborat amb Clotilde Vayer i el Teatre Sant Carlo de Nàpols en la direcció musical dels ballets *Concerto* de Kenneth MacMillan i *Thème et variations* de George Balanchine.

En l'actualitat pertany al cos de professorat de música i arts escèniques, en situació d'excedència, i inicia un nou període al capdavant la Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, al mateix temps que col·labora amb diverses agrupacions musicals nacionals i internacionals.

